

 AYAYDER ACIL YARDIM VE AFET YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ	53. Dış Kanama Kontrolü
Tanımlar	
Dış Kanama Kontrolü: Deri bütünlüğünün bozulması sonucu vücut dışına olan ve gözle görülebilen kanamayı en kısa sürede kontrol altına alma işlemidir.	
Amaç	
Doğru ve uygun teknikle kanamayı en kısa sürede kontrol altına almak ve yarayı temiz tutmak.	
Uygulama Basamakları	
✓ Uygulayıcı kendisinin ve hastanın güvenliğini kontrol eder. ✓ Kişisel koruyucu ekipmanları kullanır (Eldiven, maske, gözlük vb.). ✓ Kanamanın olduğu bölgedeki kıyafet sıyrılarak veya kesilerek uzaklaştırılır. ✓ Ele alınan steril gazlı bez ile kanayan alan üzerine bası (kompres) uygulanır. ✓ Kanama durmuyorsa el ile yapılan bası artırılır. ✓ Hastaya işlem için uygun pozisyon verilir. ✓ Kanayan yer üzerine bastırılmış olan bez kan ile ıslanırsa ıslanan bez kaldırılmadan üzerine ikinci bir bez, gerekirse üçüncü bez konur ve bası uygulamaya devam edilir. ✓ Kanama skalpta veya dağınık ise, varsa kanama durdurucu (hemostatik) ajan kullanılır, kanama bölgesine sıkı bandaj uygulanır. ✓ Kanayan yer (kol veya bacak) kalp seviyesinden yukarıda tutulur veya yaralı ekstremit, altına destek konularak yükseltilir. Travma söz konusu ise immobilizasyon sağlanır. ✓ En yakın arter bası noktasına el ile bası uygulanır. ✓ Kontamine malzemeler uzaklaştırılır. Eldiven ve kullanılmış diğer atıklar kontamine atık kutusuna atılır.	
Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	
✓ Kanama üzerine bastırılan gazlı bez kaldırılmamalıdır. ✓ Vücudun içine gömülü olan hiçbir yabancı madde yerinden oynatılmamalıdır. Yalnızca çevrede bulunan ve ilk yardımcıya ya da yaralıya zarar verebilecek maddeler uzaklaştırılmalıdır. ✓ Batmış cisim bulunan yaralar, kırıkları olan yaralara doğrudan kompres uygulamamalıdır. ✓ Baş, boyun ya da omurgada yaralanma varsa şok pozisyonundan kaçınılmalıdır. ✓ Hasta hareket ettirilmemelidir. Yaralıya yiyecek ve içecek verilmemelidir. ✓ Turnike uygulaması doku harabiyeti ve olumsuz etkiler nedeniyle en son çare olarak uygulanmalıdır. ✓ Eldiven ve kullanılmış diğer atıklar kontamine atık kutusuna atılmalıdır. ✓ Yapılanlar kayıt altında alınmalıdır.	
Kullanılan Araç ve Gereçler	

✓ Kişisel koruyucu ekipmanlar (Eldiven, maske, gözlük vb.) ✓ Makas ✓ Gazlı bez ✓ Hemostatik ajan ✓ Elastik bandaj	
İşin Riskleri	
Hastada Oluşabilecek Riskler	Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ Enfeksiyon ✓ İskemi	✓ Hastalık bulaş riski vb.